

**Riktlinjer för bistånd enligt
socialtjänstlagen inom äldrenämndens
verksamhet för personer 65 år och
äldre i Västerås stad**

*Del 1-3 samt 5-7 reviderades senast i äldrenämnden
2010-09-21, dnr 2010/33-ÄN-004.*

*Del 4 Särskilt boende reviderades senast i äldrenämnden
2010-12-14, dnr 2010/370-ÄN-004.*

Riktlinjer för bistånd enligt socialtjänstlagen inom äldrenämndens verksamhet för personer 65 år och äldre i Västerås.

1. Allmänt om bistånd enligt socialtjänstlagen.

Socialtjänstlagen är en målinriktad ramlag som ger Västerås stad stor frihet att utforma verksamheten med utgångspunkt från lokala förutsättningar och behov. I lagen anges målen för verksamheten och vilka resultat som ska åstadkommas men i regel inte hur detta ska uppnås.

Vissa begrepp och principer som ska vara vägledande för individuellt inriktade insatser framgår i lagstiftningen. Verksamheten ska bland annat präglas av en helhetssyn som beaktar individens totala situation och omgivning. Frivillighet och självbestämmande ska vara vägledande vid handläggning av ett enskilt ärende. Det innebär att det är den enskilde själv som bestämmer om han eller hon ska ta emot erbjudande om en viss social tjänst. Till socialtjänstens uppgifter hör dock att på olika sätt försöka motivera den enskilde att ta emot hjälp eller en insats. Insatserna måste anpassas till den enskildes aktuella förutsättningar och behov. Det är även väsentligt att, ur ett helhetsperspektiv, beakta ekonomisk hushållning för kommunen.

Den enskilde som på grund av fysiska, psykiska, sociala och/eller existentiella skäl behöver hjälp och stöd i den dagliga livsföringen och som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen rätt till bistånd för såväl sin försörjning som sin livsföring i övrigt. Syftet med bestämmelserna är att garantera enskilda människor det stöd som de är i behov av i de fall detta inte kan tillgodoses av dem själva eller någon annan. Det är ett uttryck för människans eget ansvar att klara sin egen livsföring men det är också ett uttryck för att samhället i vissa fall ska träda in med stöd när den enskilde har behov av det. Begreppet ”för sin livsföring” sammanfattar en lång rad olika behov av stöd och hjälp, service, behandling, vård och omsorg.

Skälig levnadsnivå

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det innebär inte bara en nivåbestämning utan ger också uttryck för vilken form av insats, vård och stödformer som kan komma ifråga. Den generella nivån för skälig levnadsnivå förändras kontinuerligt av rättspraxis, det vill säga domar, föreskrifter och allmänna råd. I Västerås är ambitionsnivån högre än den som utformats i rättspraxis. Exempel på detta är att medflyttning kan erbjudas en partner i ett parförhållande när den ena personen har beviljats särskilt boende i servicehus, månadsbidragets bevarande och att månadsbidrag kan kombineras med andra insatser samt hemtjänst dygnet runt. Ytterligare exempel på nämndens höga ambitionsnivå är möjligheten för den enskilde att få behålla sina sällskapsdjur. Vid tveksamhet inför nya former av biståndsinsatser, ska riktlinjerna omarbetas och beslut tas av äldrenämnden.

Allmänt om ärendehandläggning och biståndsbedömning

Behovsbedömning är den process som föregår och som leder fram till ett beslut om bistånd. Behovsbedömningsprocessen ska fokusera på individens behov och inte socialtjänstens insatser. Vid behov ska tolk användas. Arbetet med att bedöma rätten till bistånd handlar i korthet om att söka svar på följande frågor:

- Hur ser behovet ut?
- Kan den enskilde själv tillgodose behovet eller kan det tillgodoses på annat sätt?
- Hur ska biståndet utformas för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå?

Det är enbart den enskilde eller en legal företrädare som kan ansöka om insatser. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall. I de fall den enskilde saknar förmåga att tillgodose sina fysiska, psykiska, sociala och/eller existentiella behov och inte kan få dem tillgodosedda på annat sätt föreligger rätt till bistånd. Insatser som beviljas ska utformas så att de kompenserar den enskilde för de behov han/hon inte själv klarar att tillgodose. Alla beslut, utom till särskilt boende, service och omvårdnad i särskilt boende och trygghetslarm, ska tidsbegränsas. Utredningarna ska präglas av ett salutogent förhållningssätt som stödjer den enskilde att få ett liv med meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet. För att höja eller bibehålla funktionsnivån ska ett rehabiliterande synsätt genomsyra utredningarna.

Den enskilde har ett eget ansvar för såväl sin egen som andra människors sociala situation. Socialtjänsten får aldrig ta över ansvaret utan arbetet ska inriktas på att den enskilde behåller ansvaret eller tar tillbaka ansvaret över den egna situationen. Biståndshandläggarna ska informera om verksamheter i samhällets övriga utbud, till exempel mötesplatser, frivilligorganisationer och hushållsnära tjänster. Insatserna ska stärka den enskildes förmåga till ett fortsatt självständigt liv. Den enskilde har en absolut rätt att råda över sin situation och arbetet ska präglas av respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Kontroll, tvång eller åtgärder mot den enskildes vilja får inte förekomma.

Den som klarar sig själv och som kan utföra sina sysslor är inte i behov av samhällets hjälp och därmed inte heller berättigad till bistånd oavsett ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning. Enligt äktenskapsbalken har makar ett gemensamt ansvar för hem och barn och ska i samråd verka för familjens bästa. Det innebär att hemmets skötsel som att städa, handla, laga mat och liknande uppgifter är ett gemensamt ansvar och makar förväntas därför bistå varandra med detta. Vid omvårdnadsuppgifter såsom personlig omvårdnad kan inte äktenskapsbalkens bestämmelser åberopas som avslagsgrund annat än om närstående rent faktiskt utför omvårdnaden och att det är just detta som den enskilde önskar.

Det är inte förenligt med socialtjänstlagens bestämmelser att ge ett avslagsbeslut med motiveringen att grannar, anhöriga som inte är familjemedlemmar eller att frivilligorganisationer ska tillgodose behoven. Resursbrist är heller inte skäl för avslag på ansökan. Enbart den enskildes behov styr biståndshandläggningen.

Medflyttande och kvarboende

Medflyttning kan erbjudas en partner i ett parförhållande när den ena personen i förhållandet har beviljats särskilt boende i servicehus. I händelse av att personen med det beviljade biståndet inte bor kvar har den medflyttande som så önskar möjlighet att bo kvar. Om bostaden är

anpassad för två personer erbjuds den medflyttande en mindre bostad i samma särskilda boende. Detta är ett exempel på äldrenämndens högre ambition i Västerås. Detta trots att Regeringsrätten 2010-05-12 fastställt i mål 4640-09 och 7892-08 att det inte är fel att skilja gamla par åt när bara en av dem beviljats särskilt boende.

**Hänsyn till egna
önskemål vid
erbjudande om särskilt
boende**

Den enskilde erbjuds en bostad i särskilt boende som bedöms motsvara behoven. Om den anvisade bostaden inte utgör förstahandsvalet kan den enskilde efter inflyttning framföra önskemål om att få annan bostad som motsvarar förstahandsvalet. Strävan är att uppfylla den enskildes eventuella önskemål om ett speciellt boende. Det kan gälla såväl geografiskt läge som bostadens utformning.

**Prioritering vid
fördelning av lägenhet**

Vid prioritering gäller följande faktorer som vägledning

- Person som bedömts ha det ”största behovet”
- Verkställighet av domstolsbeslut
- Datum för nämndens (delegats) beslut
- Person med beviljad ansökan som vistas inom korttidsenhet
- Person som vill byta särskild bostad till sitt förstahandsval
- Sökandes specifika önskemål.

God man/förvaltare

En god man/förvaltare är utsedd att företräda en viss person som på grund av sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person utan att dennes rättshandlingsförmåga begränsas. God man och förvaltare utses av överförmyndare/tingsrätten genom en ansökan. Familjeläkaren bedömer om den enskilde har behov av god man eller förvaltare. Biståndshandläggaren har ansvar att initiera att god man/förvaltare tillsätts och är vid behov behjälplig vid ansökningsförfarandet. Även sjuksköterska och enhetschef vid särskilda boendeformer kan hjälpa till vid anmälan om god man.

Akuta situationer

Vid en akut situation ska den enskildes behov i första hand tillgodoses genom hemtjänstinsatser. Om hemtjänsten inte omgående kan tillgodose behoven kan en tillfällig lösning i form av korttidsplats för maximalt två dygn beviljas.

2. Avgiftsbelagt bistånd i ordinärt boende

Äldrenämndens intentioner är att möjliggöra för människor att bo kvar i det egna boendet så länge som man känner sig trygg med den vård och omsorg man får.

Hemtjänst

Hemtjänst innebär bistånd i form av service och personlig omvårdnad i den enskildes bostad eller motsvarande. Med service avses praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp, ärenden på post och bank, tillredning av måltider samt distribution av färdiglagad mat. Personlig omvårdnad avser de insatser som därutöver behövs för att tillgodose fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov. Detta kan innebära hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien, egenvård och i övrigt de insatser som behövs för att bryta isolering, t ex ledsagning eller för att den enskilde ska känna sig trygg och säker i det egna hemmet. Den enskilde med behov av omfattande vård-

och omsorgsinsatser som önskar bo kvar i det ordinära boendet ska erbjudas hemtjänst i den omfattning som krävs för att kvarboende ska vara möjligt.

Bostaden ska hållas i sådant skick att individen kan leva, bo och känna trivsel i sitt hem och genom stöd i vardagen behålla sin självständighet och delaktighet i så stor utsträckning som möjligt.

Har den enskilde sällskapsdjur i bostaden ska hemtjänst beviljas för att säkerställa att den enskilde kan behålla det.

Genom hemtjänstval har den enskilde möjlighet att själv välja vilken utförare/leverantör som ska svara för de av biståndshandläggare beslutade insatser. Den enskilde har också rätt att byta utförare/leverantör. Biståndshandläggaren ska sakligt och objektivt informera om aktuella utförare/leverantörer och hushållsnära tjänster. Ett byte av utförare/leverantör ska verkställas senast två veckor efter det att den enskilde framfört önskemål om förändring.

Om den enskilde eller eventuell företrädare inte vill eller klarar av att välja utförare/leverantör går uppdraget till någon av de kommunala utförarna. Brukarinflytande innebär att den enskilde, efter biståndsbedömning, får beslut om insatser översatt i tid, timmar och minuter. Inom tidsramen har den enskilde stor påverkansmöjlighet över vad han/hon får hjälp med, hur hjälpen ska ges samt vid vilken tidpunkt detta ska ske. Utföraren/leverantören har också krav på sig att iakttä en hög grad av flexibilitet så att den enskilde med kort varsel kan byta ut insatser. Tidsramen kan dock inte förändras utan nytt biståndsbeslut.

Måltider

Hjälp med måltid beviljas till personer som inte klarar av att laga mat själv och där hänvisning till servicehusens restauranger ej bedöms lämplig utifrån den enskildes förutsättningar. Med skälig levnadsnivå menas enligt *Riktlinjer för måltider och nutrition* att den enskilde ska ha möjlighet att äta två lagade mål per dag, lunch och middag. Insatserna kan beviljas i form av kall mat, varm mat samt tillagning av mat i det egna hemmet. Leverans av kall mat är avgiftsfri. Kall mat levereras i form av matlådor när den enskilde själv klarar att värma maten. Information om möjligheten att välja matleverantör ska delges den enskilde. Varm mat är en avgiftsbelagd insats och beviljas i de fall den enskilde har behov av stöd i måltidssituationen för att få i sig näringsriktig mat eller där den enskilde riskerar att bli undernärd. Om särskilda skäl föreligger kan maten även tillagas hemma hos den enskilde. Tillagningen i hemmet kan innebära att den enskilde får stöd i vissa moment i matlagningen.

Trygghetslarm

Trygghetslarm är en larmanordning varmed hjälp kan påkallas av någon i nödsituation. Larm är en passiv form av tillsyn och beviljas endast om den enskilde har förmågan att förstå larmets funktion och innebörden av att larma. Syftet med trygghetslarm är att snabbt komma i kontakt med larmcentral och hemtjänstpersonal om den enskilde hamnar i en nödsituation. Insatsen medför en trygghet för den enskilde genom att hjälp och stöd kan ges under tider och vid situationer som ej kan förutses eller schemaläggas. För den som bor i särskilt boende behöver ej särskilt beslut tas eftersom trygghetslarm ingår i den särskilda boendeformen.

IKT -stöd till anhöriga som vårdar en närstående Anhörig som vårdar en sammanboende närstående och som riskerar isolering på grund av sin vårdarsituation kan beviljas stöd i form av Informations och Kommunikationsteknik, IKT –stöd, om det bedöms kunna minska risken för isolering. *(IKT-stöd är den del av IT som bygger på kommunikation mellan människor)*

Dessa serviceinsatser ingår inte Följande serviceinsatser ingår inte inom ramen för skälig levnadsnivå:

- Snöskottning
- Fönsterputs
- Sanering av hela eller delar av bostad
- Fastighetsskötsel
- Trädgårdsskötsel
- Vedhuggning
- Storstädning av bostad samt balkong, altan eller förråd
- Hantering av latrin.

I dessa fall hänvisas till den privata tjänstemarknadens vanliga utbud.

3. Avgiftsfritt bistånd

Boendestöd Kommunen ska tillhandahålla boendestöd i vardagen, om det behövs för att den enskilde ska nå en skälig levnadsnivå. Stödet kan riktas till personer med psykisk funktionsnedsättning, utvecklingsstörning, missbruksproblem eller till personer som av andra skäl har behov av stöd för att kunna hantera tillvaron och leva ett självständigt liv med god livskvalitet. Det kan gälla vardagssituationer i bostaden, i närsamhället, på fritiden, att utveckla latent intressen samt i kontakter med vårdgivare.

Boendestöd syftar till att bryta ett passivt mönster med isolering och göra det möjligt för den enskilde att delta i samhällslivet på samma villkor som andra. Boendestöd prövas individuellt och bedöms endast utifrån de enskildes egna resurser och brister. Om den enskilde själv inte förmår, men skulle kunna klara att utföra sysslor i sin vardagssituation inriktas stödet på detta. Stödet beviljas och utformas genom att uppmuntra, vägleda, stödja och motivera den enskilde.

Motiverande ledsagning Kommunen ska tillhandahålla ledsagning enligt socialtjänstlagen till enskild person som, för att uppnå skälig levnadsnivå, har behov av ledsagning utöver den ledsagning som kan ingå i den avgiftsbelagda hemtjänsten. Motiverande ledsagning innebär stöd av följeslagare ute i samhället med syftet att bryta isolering. Motiverande ledsagning används främst när personer initialt har svårt att delta i aktiviteter av vardaglig karaktär på grund av osäkerhet eller liknande. Ledsagningen är av motiverande karaktär och beviljas under en begränsad tid. I biståndet ingår inte eventuella omkostnader som kan uppstå i samband med insatsen.

Kontaktperson Målet med insatsen kontaktperson är att undvika eller att bryta ett mönster där den enskilde isolerar eller avskärmar sig från andra och omvärlden. Syftet med insatsen är att bryta den enskildes isolering genom kontakt, samvaro och genom hjälp till fritidsaktiviteter mm. Insatsen ska ses som ett icke professionellt stöd. Ersättning till kontaktpersonen i form av arvode och omkostnadsersättning utgår enligt fastställda riktlinjer från

Sveriges kommuner och landsting.

Avlösning av anhörig som vårdar en närstående

Avlösning av anhörig som vårdar en närstående innebär tillfälligt övertagande av anhörigs vård och omsorg. Stöd och avlösning underlättar för dem som vårdar närstående äldre som är långvarigt sjuka eller som har en funktionsnedsättning. Avlösning av närståendevårdare i hemmet upp till maximalt 12 timmar per månad är avgiftsfri. Om avlösningen överstiger 12 timmar per månad är den överstigande delen av tiden avgiftsbelagd.

Dagverksamhet

Dagverksamhet syftar till att ge personer med behov av socialt stöd möjlighet till meningsfull sysselsättning och gemenskap. Bistånd till dagverksamhet kan även ges som stöd och avlastning till anhöriga som vårdar en närstående i hemmet. En del dagverksamheter är profilerade för personer med demenssjukdom eller liknande orienteringssvårigheter

För den enskilde ska dagverksamheten:

- Öka möjligheterna att bo kvar i det egna hemmet
- Ge meningsfull sysselsättning
- Skapa nya kontakter och vänskap
- Stärka självkänslan
- Bevara och förbättra funktioner
- Ge möjlighet till begriplighet och en känsla av sammanhang
- Ge möjlighet till fysisk aktivitet

4. Särskilt boende

När behov av tillsyn eller kraven på trygghet och säkerhet inte längre kan tillgodoses i ordinärt boende finns det möjlighet att ansöka om särskilt boende. Kommunen är enligt 5 kap 5 § socialtjänstlagen skyldig att inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor med behov av särskilt stöd.

Ett särskilt boende kännetecknas främst av att:

- Det är utformat och utrustat så att den enskilde kan fortsätta leva ett så självständigt liv som möjligt
- De insatser som den enskilde behöver kan ges dygnet runt
- Tillgänglig personal finns som kan bedöma när social och/eller medicinsk vård krävs, samt kan svara för att sådan ges
- God vård och omsorg erbjuds med utgångspunkt från den enskildes behov, självbestämmande, integritet, trygghet och livskvalitet.

Kriterier för att bevilja permanent särskilt boende

Särskilt boende i servicehus, ålderdomshem eller gruppboende är avsett för dem som i den dagliga livsföringen behöver trygghet och närhet till personal samt:

- Har omfattande behov av vård- och omsorgsinsatser som inte är tillfälliga och dessa kan vara av såväl psykisk som fysisk art och/eller
- Behöver tillsyn eller andra insatser under stor del av dygnet och/eller
Upplever en så stor otrygghet, ensamhet, osäkerhet eller oroskänsla, i sitt ordinära boende att välbefinnandet hotas

Vid samlad bedömning av behov av särskilt boende bör hög ålder vägas in eftersom den kan medföra andra hälsoproblem och allmän svaghet. Rena servicebehov, d v s hjälp med inköp, städning och övriga praktiska hemsysslor eller behov av att byta lägenhet motiverar inte ett bistånd med särskilt boende.

Biståndshandläggaren bedömer vilken form av särskilt boende som ska beviljas. I denna bedömning ingår att så långt det är möjligt beakta den enskildes önskemål. Vid ansökan till specifikt boende prövas enbart ansökan om särskilt boende. Någon formell prövning av eventuellt önskemål om specifikt boende görs dock inte.

Stadens samtliga särskilda boenden kan tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå. Den enskildes behov av individuell omvårdnad, praktisk hjälp, trygghet, social stimulans samt möjlighet att få promenader utomhus är behov som ska kunna bli tillgodosedda inom boendet.

Kriterier för och beskrivning av de olika boendeformerna

Servicehus

Beslutet ska grunda sig på en helhetsbedömning där framförallt den enskildes upplevelse av otrygghet och isolering beaktas. I utförarens/leverantörens grunduppdrag i servicehus ingår exempelvis ansvar för aktiv tillsyn samt visst stöd, som inte är biståndsbedömt, till dem som bor i servicehuset. "Visst stöd" kan innebära enklare, tillfälliga stödinsatser i allmänna utrymmen. Förutom beslut om servicehus fattas vid bifall även beslut om hemtjänst för att individuella behov ska tillgodoses. Hemtjänstbeslutet fattas med samma bedömningsgrunder som vid ordinärt boende. Hemtjänstinsatserna utförs av den utförare/leverantör som har avtal om driften av servicehuset.

Ålderdomshem

Beslutet ska grunda sig på en helhetsbedömning där framförallt behovet av omvårdnad är vägledande. För att individuella behov ska tillgodoses fattas, förutom beslut om ålderdomshem, även beslut om service och omvårdnad. Förutom allmän omvårdnad ska framförallt individuella behov lyftas fram i detta. Beslutet om omvårdnad anges inte i timmar. Måltider ingår i boendet och den enskilde betalar särskild månatlig abonnemangsavgift för måltiderna.

Gruppboende

Beslutet ska grunda sig på en helhetsbedömning och för att beviljas gruppboende krävs av läkare fastställd demensdiagnos. För att individuella behov ska tillgodoses fattas, förutom beslut om gruppboende, även beslut om service och omvårdnad. Förutom allmän omvårdnad ska framförallt individuella behov lyftas fram i detta. Beslutet om omvårdnad anges inte i timmar. Måltider ingår i boendet och den enskilde betalar särskild månatlig abonnemangsavgift för måltiderna.

Erbjudande om särskilt boende under vistelse på korttidsplats

Även den enskilde som vistas på korttidsplats och som väntar på permanent plats inom särskilt boende kan ha specifika önskemål om boende. Detta önskemål kan i vissa fall vara svårt att tillgodose. När det gäller makar tas särskild hänsyn till närhetsprincipen. I möjligaste mån tas också i övrigt hänsyn till önskemål om geografisk närhet så som det uttryckts i förstahandsvalet. Även om den erbjudna bostaden inte utgör förstahandsvalet är fortsatt vistelse på korttidsplats inte möjligt. De

alternativ den enskilde har är att flytta till erbjudet särskilt boende eller återvända till sin ordinära bostad. I avvaktan på beslut om särskilt boende i annan kommun får den enskilde anta anvisad bostad i särskilt boende i Västerås stad.

Parbo-garanti

I de fall makar, sambor eller registrerade partner båda är i behov av särskilt boende ska med skälig levnadsnivå förstås att båda bereds plats på samma boende om de så önskar. Med samma boende avses samma rum/lägenhet eller särskilt boende.

5. Korttidsplats

Korttidsplats definieras som en bäddplats utanför det egna boendet avsedd för tillfälligt stöd och omsorg dygnet runt. Tillgång till korttidsplats ges som bistånd enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen.

Skäl för att bevilja korttidsplats

Korttidsplats beviljas till äldre som:

- Både har behov av stöd och omsorg dygnet runt samt har en anhörig som behöver avlösning
- Drabbats av en akut situation och tryggheten ej kan tillförsäkras i det egna hemmet

Målen för vistelsen ska vara inriktade på vad den äldre behöver för att kunna komma hem.

Korttidsplats för rehabilitering

Korttidsplats för rehabilitering beviljas till personer som både har behov av rehabilitering och korttidsplats. Rehabiliteringsbehovet bedöms av geriatriska mottagningen och biståndshandläggare beslutar om bistånd med korttidsplats enligt ovan angivna skäl för att beviljas korttidsplats.

Trygghetsplats

Efter ansökan av den enskilde om korttidsvistelse i form av trygghetsplats kan biståndshandläggaren fatta ett rambeslut som löper över tid om maximalt sex månader. Ett sådant beslut innebär att den enskilde kan, när han/hon så önskar, vistas på trygghetsplats under maximalt tre dygn per tillfälle.

Tillfällig korttidsplats kvällar, nätter och helger

När behov av stöd och omsorg dygnet runt uppstår kvällar, nätter eller helger är det sjuksköterskan i dygnet-runt-patrullen som beviljar korttidsplats. Närmast påföljande vardag ska biståndshandläggaren informeras för vidare handläggning.

Vid inskrivning i hälso- och sjukvård

Om en person som vistas på korttidsplats drabbas av akut sjukdom och blir inskriven inom hälso- och sjukvården upphör biståndet på korttidsplats.

6. Samordnad vårdplanering

Huvudinriktningen när den enskilde vistas inom akutsjukvården är att biståndshandläggaren ska planera för en återgång till det boende den enskilde hade innan inskrivningen i akutsjukvården. Dock inte till korttidsplats.

7. Övrigt

Månadsbidrag

Månadsbidrag beviljas enligt 4 kap. §2 SoL och enskilda beslut kan inte överklagas. Vid avslag kan den enskilde erbjudas annat bistånd enligt 4 kap.§1 SoL som tillgodoser behovet. Denna hantering sammanfaller med den som förordas av Sveriges kommuner och Landsting enligt beslut i Kammarrätten i Sundsvall den 29/3 2006 (mål nr 2578-05).

Månadsbidrag beviljas i de fall där omvårdnadsbehovet är stort och omfattande. Insatser och tillsyn ges under större delen av dygnet och där särskild boendeform annars vore aktuell. Månadsbidrag beviljas till personer som inte alls eller i ringa grad nyttjar andra äldreomsorgsinsatser. Möjligheten finns att komplettera vårdarens insatser med hemtjänst i form av service som avser praktisk hjälp, trygghetslarm samt avlösning upp till 12 timmar/månad och växelvis boende. Avdrag görs för den tid som den enskilde inte vårdas av anhörig, till exempel vid sjukhusvård eller vistelsetid på korttidsplats efter sjukhusvistelse. Månadsbidraget utbetalas till den som är föremål för omvårdnaden. Vårdaren ska tillhöra samma hushåll och vara ålderspensionär. Bidraget räknas upp varje år med samma procentsats som utgör ökningen av lönen för ett vårdbiträde i lägsta löneklassen. Bidraget är inte skattepliktigt.

De månadsbidrag som beviljats före 2007-12-31 fortsätter att gälla enligt de då aktuella riktlinjerna.

Anhöriganställningar

Äldrenämnden beslutade 2010-03-23 om vissa begränsningar av utförarnas rätt att anställa anhöriga i hemtjänsten. Anhöriga som saknar adekvat utbildning och enbart arbetar hos en eller flera närstående får enbart anställas för serviceinsatser och egenvård eller vid mycket speciella skäl.

Ansökan om bistånd inför flyttning till en annan kommun

En person, som önskar flytta till en annan kommun men till följd av ålderdom, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser och därför inte kan bosätta sig där utan att inflyttningskommunen erbjuder behövliga insatser, får hos den kommunen, enligt 2 kap 3 § Socialtjänstlagen, ansöka om sådana insatser. De insatser man har rätt att ansöka om är särskild boendeform för äldre och bostad med särskild service samt omfattande hemtjänst. En sådan ansökan skall behandlas som om den enskilde var bosatt i Västerås. Det förhållandet att den sökandens behov är tillgodosedda i hemkommunen får inte beaktas vid prövningen av behovet. På begäran av inflyttningskommunen är hemkommunen skyldig att bistå med den utredning som kan behövas för bedömningen av ansökan.

Subventionerade måltider för äldre i ordinärt boende

Gult kort fasas ut genom att de personer som har Gult kort behåller kortet tills behovet inte längre finns. Inga nya kort utfärdas.